

ΚΑΙ ΝΕΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΣΤΗ ΝΙΣΥΡΟ ΓΙΑ ΝΑ ΕΞΕΤΑΣΟΥΝ ΤΗΝ ΚΑΛΔΕΡΑ ΤΟΥ ΗΦΑΙΣΤΕΙΟΥ

Βαθαίνει καθημερινά το ρήγμα

Οι πρώτες εκτιμήσεις για τα αίτια που δημιούργησαν το μεγάλο ρήγμα στην καλδέρα του ηφαιστείου της Νισύρου αναμένονται σήμερα από τους επιστήμονες που φθάνουν στο νησί.

ΡΕΠΟΡΤΑΖ:
Γιώργος Ζαχαριάδης,
Ματίνα Ηρειώτου

Χθες στην περιοχή του ρήγματος πήγε ο γεωλόγος κ. Αθανάσιος Γκανάς από το Γεωδυναμικό Ινστιτούτο της Αθήνας, ενώ σήμερα το ρήγμα θα εξετάσει επιστημονική ομάδα του Πανεπιστημίου της Αθήνας με επικεφαλής τον καθηγητή Τεκτονικής - Γεωλογίας κ. Ευθύμιο Λέκκα.

Ανήσυχτοι οι κάτοικοι του νησιού που διαπιστώνουν αλλαγές στο βάθος του ρήγματος

Το ρήγμα, μήκους περίπου 350 μέτρων, δεν έχει διαπιστωθεί ακόμη αν δημιουργήθηκε από τις σεισμικές δονήσεις που σημειώθηκαν τις τελευταίες ημέρες στη Νισύρο ή αν οφείλεται σε καθιζήσεις λόγω των έντονων βροχοπτώσεων. Ο κ. Γκανάς δήλω-

Στη Νισύρο. Από το περασμένο Σάββατο όταν διαπιστώθηκε η ύπαρξη του ρήγματος στην καλδέρα του ηφαιστείου, οι κάτοικοι του νησιού ισχυρίζονται πως έχει βαθύνει περισσότερο

σε στους παράγοντες του νησιού ότι θα πρέπει να γίνουν παρατηρήσεις και μετρήσεις τουλάχιστον για διάστημα δύο μηνών, ώστε οι επιστήμονες να μπορέσουν να εξακριβώσουν τα αίτια που προκάλεσαν το ρήγμα και επισήμανε το τεράστιο επιστημονικό ενδιαφέρον που παρουσιάζει. Όπως είπε στα «NEA»

ο κ. Ευθ. Λέκκας, το πρώτο που θα γίνει αφού εξεταστεί σήμερα από τον ίδιο και την ομάδα του η περιοχή θα είναι η εγκατάσταση ειδικών μηχανημάτων, των οποίων οι μετρήσεις θα μπορούν να οδηγήσουν σε ασφαλή συμπεράσματα. Πάντως, ακόμη κι αν το ρήγμα είναι συνέπεια ηφαιστειακής - σει-

σμικής δραστηριότητας υπάρχει χρονικό περιθώριο αντίδρασης για την πρόληψη δυσάρεστων καταστάσεων. Κάτοικοι της Νισύρου που είδαν το ρήγμα, τόσο το περασμένο Σάββατο όταν διαπιστώθηκε αρχικά η ύπαρξή του όσο και χθες, ισχυρίζονται πως έχει βαθύνει ακόμη περισσότερο και αυτό τους προ-

κάλεσε ανησυχίες για την εξέλιξη που μπορεί να έχει το φαινόμενο. Υπενθυμίζεται ότι το πλάτος του ρήγματος είναι από ένα έως δύο μέτρα, ενώ το βάθος του σε κάποια σημεία είναι πέντε μέτρα και σε άλλα απροσδιόριστο. Επίσης σε κάποια σημεία υπάρχουν και κλίματα ρήγματα, μικρής όμως έκτασης.

Εκρήξεις ηφαιστειών στην Ελλάδα

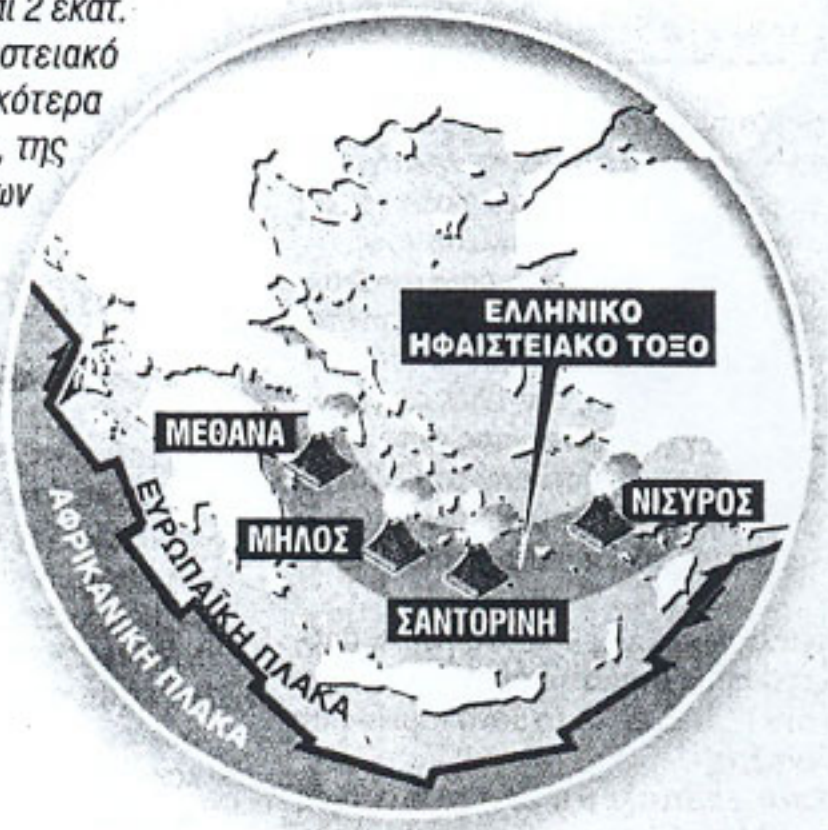
Δώδεκα ηφαιστεια που δραστηριοποιούνται εδώ και 2 εκατ. χρόνια αποτελούν το ηφαιστειακό τόξο του Αιγαίου. Σημαντικότερα είναι αυτά της Σαντορίνης, της Νισύρου, της Μήλου και των Μεθάνων

ΜΕΘΑΝΑ

250 π.Χ.
Στα Μέθανα, σύμφωνα με πληροφορίες, υπήρξε ασθενής δραστηριότητα. Σήμερα το ηφαιστειακό βράχιο βρίσκεται σε μετα-ηφαιστειακή δράση με εμφάνιση θερμών πηγών και ατμών

ΜΗΛΟΣ

80 π.Χ., 205 π.Χ.
Στη Μήλο δεν υπήρξαν μεγάλες δραστηριοποιήσεις. Όμως, οι μικρές εξάρσεις συνοδεύονταν πάντα από πολλούς μικρούς σεισμούς, όπως εκείνοι του 1922. Τον 17ο αιώνα μάλιστα, είχαν γίνει σημαντικές καταστροφές και τότε είχε εγκαταλειφθεί το νησί από τους κατοίκους του.

ΝΙΣΥΡΟΣ

1422, 1830, 1871, 1873, 1888
Η ηφαιστειακή δραστηριότητα στη Νισύρο είναι γνωστή από την ελληνική μυθολογία, καθώς λέει ότι εκεί ο Δίας καταπόντισε τον γιο του Πολυβόη, όταν εκείνος προσπάθησε να διαφύγει από τον Όλυμπο κλέβοντας τη φωτιά. Εκρήξεις έχουν καταγραφεί

Πηγή: Ευθ. Λ. Λέκκας «Φυσικές και τεχνολογικές καταστροφές» Αθήνα 1996

TA NEA

ΣΑΝΤΟΡΙΝΗ

1500 π.Χ., 197 π.Χ., 19 μ.Χ., 46 μ.Χ., 726 μ.Χ., 1457, 1508, 1573, 1650, 1707, 1711, 1866, 1870, 1925, 1928, 1939, 1941, 1950

Η δράση του ηφαιστείου στη Σαντορίνη έχει καταγραφεί από την αρχαιότητα. Η πρώτη γνωστή έκρηξη κατά την οποία εκχύθηκαν μεγάλες ποσότητες λάβας αναφέρεται πως έγινε τον 15ο π.Χ. αιώνα από το κέντρο της Στρογγύλης. Από τότε μέχρι σήμερα έχουν καταγραφεί εκρήξεις

Μικρός ο κίνδυνος από τα ηφαιστεια κατά μήκος του τόξου του Αιγαίου

ΔΩΔΕΚΑ ΗΦΑΙΣΤΕΙΑ με δραστηριότητα εδώ και δύο εκατομμύρια χρόνια αποτελούν το ηφαιστειακό τόξο του Αιγαίου. Από αυτά, τα ηφαιστεια των Μεθάνων, της Μήλου, της Νισύρου και της Σαντορίνης θεωρούνται ως τα πλέον σημαντικά στην Ελλάδα και περιλαμβάνονται επίσης στα σημαντικότερα της Ευρώπης. Ο κίνδυνος από τα ηφαιστεια κατά μήκος του τόξου του Αιγαίου θεωρείται από τους επιστήμονες μικρός, σε σχέση βέβαια με άλλες ηφαιστειακές ζώνες της γης. «Ωστόσο, ο κίνδυνος είναι υπαρκτός», επισημαίνει ο κ. Ευθ. Λέκκας, καθηγητής Τεκτονικής - Γεωλογίας στο Πανεπιστήμιο της Αθήνας, σημειώνοντας πως είναι απαραίτητη η δρομολόγηση ενεργειών μείωσης αυτού του κινδύνου ακόμη περισσότερο.

Αντίθετα, αυξημένος εμφανίζεται ο κίνδυνος από μια σεισμολογική δραστηριοποίηση, σημειώνουν οι επιστήμονες

«Θα πρέπει να υπάρχει σύστημα παρακολούθησης και ελέγχου των πρόδρομων φαινομένων μιας ηφαιστειακής δράσης, όπως για παράδειγμα η παρακολούθηση της σεισμικής δραστηριότητας, των μεταβολών, των κλίσεων του εδάφους, της βαρύτητας, της μεταβολής της θερμοκρασίας στο η-

φαιστειακό κέντρο, αλλά και της έντασης με την οποία βγαίνουν ατμοί». Ιδιαίτερη σημασία ωστόσο, λέει ο κ. Λέκκας, θα πρέπει να δίνεται στον μακροπρόθεσμο σχεδιασμό χρήσεων γης γύρω από τα ηφαιστειακά κέντρα, που θα στηρι-

ζεται σε ανάλυση και χαρτογράφηση όλων των πιθανών επιμέρους κινδύνων. Αν και ο κίνδυνος από μια ενδεχόμενη ηφαιστειακή δραστηριότητα στο τόξο του Αιγαίου φαίνεται περιορισμένος, εντούτοις αυξημένος εμφανίζεται ο κίνδυνος από μια σεισμολογική δραστηριοποίηση, λέει ο κ. Λέκκας. Και εξηγεί: «Θα μπορούσε να υπάρξει μια ηφαιστειακή δράση - διέ-

γερση με ή χωρίς εμφανείς επιπτώσεις στην επιφάνεια, αλλά με ταυτόχρονη εκδήλωση σεισμικής δραστηριότητας, λόγω των ανακατατάξεων που θα γίνουν στο κέντρο του ηφαιστείου». Ένας τέτοιος σεισμός, επισημαίνει ο καθηγητής της Γεωλογίας, συνήθως δεν δίνει σεισμούς πάνω από 5,5 Ρίχτερ. Όμως, επειδή το εστιακό τους βάθος είναι μικρό - από ένα έως πέντε χιλιόμετρα - θα μπορούσε να προκαλέσει εκτεταμένες ζημιές.